

**25. ГОДИШЊЕ САВЈЕТОВАЊЕ ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА)
НАУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ**

**25th Annual Counselling of Doctors of Veterinary
Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina)
Scientific meeting with international participation**

ЗБОРНИК КРАТКИХ САДРЖАЈА

Book of Abstracts

25.

**Теслић, Бања Врућица, 2020.
Teslić, Banja Vrućica, 2020.**

**25. ГОДИШЊЕ САВЈЕТОВАЊЕ ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА)
НАУЧНИ СКУП СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ**

**25th Annual Counselling of Doctors of Veterinary
Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Hercegovina)
Scientific meeting with international participation**

**ЗБОРНИК
КРАТКИХ САДРЖАЈА**

Book of Abstracts

25.

**Теслић, Бања Врућица, 2020.
Teslić, Banja Vrućica, 2020.**

Покровитељ:

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
ЈУ Ветеринарски институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"

Организатори:

ВЕТЕРИНАРСКА КОМОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

и

ДРУШТВО ВЕТЕРИНАРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ/VETERINARY

Суорганизатори:

Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду
ЈУ Ветеринарски институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"
Департман за ветеринарску медицину, Пољопривредни факултет,
Универзитет у Новом Саду

Организациони одбор:

Предсједник: Саша Бошковић.

Чланови: Драган Кнежевић, Радмила Ћојо, Љиљана Гојић, Љубомир Калаба, Драго Сандо, Мирко Алаша, Ратко Мијатовић, Игор Чегар, Славиша Спасојевић, Јелена Павић, Перица Бургић, Велибор Кесић, Александар Брадић, Младен Драгичевић, Драган Малиш, Радан Томић, Стеван Радић, Бранислав Галић, Богослав Готовац, Зоран Дамјанац, Нико Мильас, Предраг Новаковић.

Секретаријат: Бранко Стевановић, Миленко Шарић, Бранко Ђелајац, Велибор Тодоровић, Радојица Ђекановић, Данијел Ковачевић, Оливер Стевановић.

Технички секретар: Тијана Тимарац.

Научни и програмски одбор:

Предсједник: Драго Н. Недић, Главни и одговорни уредник.

Чланови: Родољуб Тркуља, Владо Теодоровић (СРБ), Жељко Цветнић (ХР), Нихад Фејзић, Андреј Кирбиш (СЛО), Нектариос Гиадинис (ГР), Лазо Пендовски (МК), Јанко Иванов (БГ), Предраг Слијепчевић (ВБ), Миломир Ковач (РУС), Мајкл Гилсдорф (САД), Коосз Атила (МАЂ), Марко Цинцовић (СРБ), Драган Касагић, Ђорђе Савић, Миливоје Надаждин (СРБ), Жељко Сладојевић, Весна Калаба, Рајко Латиновић, Виолета Сантрач, Горан Параш, Весна Ђорђевић (СРБ), Синиша Гатарић, Славен Гробић, Бранко Велебит (СРБ), Зоран Ђерић, Новалина Митровић, Негослав Лукић.

Мјесто одржавања: Теслић, Бања Врућица, 2020.

Patron:

MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND WATER MANAGEMENT
PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"

Organizers:

VETERINARY CHAMBER OF REPUBLIC OF SRPSKA

and

VETERINARY ASSOCIATION OF REPUBLIC OF SRPSKA

Co-organizers:

Faculty of Veterinary medicine University of Belgrade

PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"

**Department of Veterinary Medicine, Faculty of Agriculture, Universty of
Novi Sad**

Organizational board:

President: Saša Bošković.

Members: Dragan Knežević, Radmila Čojo, Ljiljana Gojić, Ljubomir Kalaba, Drago Sando, Mirko Alaša, Ratko Mijatović, Igor Čegar, Slaviša Spasojević, Jelena Pavić, Perica Burgić, Velibor Kesić, Aleksandar Bradić, Mladen Dragičević, Dragan Mališ, Radan Tomić, Stevan Radić, Branislav Galić, Bogoslav Gotovac, Zoran Damjanac, Niko Miljas, Predrag Novaković.

Secretariat: Branko Stevanović, Milenko Šarić, Branko Bjelajac, Velibor Todorović, Radojica Đekanović, Danijel Kovačević, Oliver Stevanović.

Technical Secretary: Tijana Timarac.

Scientific and Programme Committee:

President: Drago N. Nedić, Chief editor.

Members: Rodoljub Trkulja, Vlado Teodorović (SRB), Željko Cvetnić (CRO), Nihad Fejzić, Andrej Kirbiš (SLO), Nektarios Giadinis (GR), Lazo Pendovski (MK), Janko Ivanov (BG), Predrag Slijepčević (GB), Milomir Kovač (RUS), Michael Gilsdorf (USA), Koósz Attila (HU), Dragan Kasagić, Đorđe Savić, Milivoje Nadaždin (SRB), Željko Sladojević, Vesna Kalaba, Rajko Latinović, Violeta Santrač, Goran Paraš, Vesna Đorđević (SRB), Marko Cincović (SRB), Siniša Gatarić, Slaven Grbić, Branko Velebit (SRB), Zoran Đerić, Novalina Mitrović, Negoslav Lukić.

Venue: Teslić, Banja Vućica, 2020.

Предавање по позиву

КАРАКТЕР ПАТОМОРФОЛОШКИХ ПРОМЕНА НАЈЧЕШЋИХ ПНЕУМОНИЈА КОД СВИЊА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Ивана Вучићевић¹, Јасна Проданов-Радуловић², Владимир
Полачек², Сања Алексић-Ковачевић^{1*3}

1 Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду, Београд, Република Србија

2 Научни институт за ветеринарство "Нови Сад", Нови Сад, Република Србија

* Кореспондентни аутор: Ивана Вучићевић, e-mail: ivucicevic@gmail.com

Кратак садржај

Респираторне болести свиња у Републици Србији су значајно стављене под контролу током протекле деценије, захваљујући спровођењу одговарајућих мера профилаксе и правовременој дијагностици. Упркос смањеној учсталости појаве пнеумонија на фармама свиња, респираторне болести су и даље један од најбитнијих здравствених проблема у савременом узгоју свиња. Најчешћи узрочници бактеријских пнеумонија у испитаном материјалу пореклом са фарми свиња из Војводине (Србија) су *Actinobacillus pleuropneumoniae*, *Pasteurella multocida*, *Bordetella bronchiseptica* и *Haemophilus parasuis*. Наведени узрочници се често дијагностишују код дивљих свиња. Бактеријске инфекције су углавном секундарног карактера, а патоморфолошки се манифестишу као ексудативне пнеумоније које могу бити гнојне (*Pasteurella multocida*, *Mycoplasma hyopneumoniae*), односно апостематозне када се формирају апсцеси (*Bordatella bronchiseptica*, *Actinomyces pyogenes*) или фибринозне, односно фибрино-пурулентне (*Haemophilus parasuis*) и фибрино-хеморагичне бронхопнеумоније (*Actynobacillus pleuropneumoniae*), углавном праћене фибринозним плеуритисом. Гнојне бронхопнеумоније се одликују накупљањем гноjnог ексудата у ваздушним путевима и имају лобуларну дистрибуцију. Фибринозне бронхопнеумоније се одликују накупљањем фибрина у бронхоалвеоларним просторима, при чему промене захватају целе лобусе. Код фибринозних бронхопнеумонија, узрочник оштећује крвне судове и настају промене које се могу сврстати у стадијуме спленизације, црвене хепатизације, сиве хепатизације и резолуције. Код домаћих свиња, чешће се дијагностишују вирусне пнеумоније, превасходно узроковане свињским репродуктивним и респираторним вирусом, инфлуенца вирусом, цирковирусом тип 2, као и вирусом Аујеџкијеве болести. Вирусне пнеумоније код свиња се манифестишу као акутне интерстицијалне пнеумоније код којих се могу разликовати ексудативна и пролиферативна фаза. Током акутне фазе може доћи до епителизације, односно „фетализација плућа“ која се одликује смањеним луменом алвеола и задебљајим алвеоларним зидовима. Плућа захваћена интерстицијалном пнеумонијом су

гумасти и на површини се може уочити отисак ребара. Поред бактеријских и вирусних, код свиња се често срећу и верминозне пнеумоније. Иако се јасно могу разликовати морфолошке карактеристике бактеријских и вирусних пнеумонија, битно је нагласити да је патогенези респираторних болести свиња често укључено више различитих агенаса и да промене зависе од доминантног етиолошког агенса.

Кључне речи: свиње, патоморфолошке промене, респираторне инфекције, Србија

Захвалница: студијује подржало Министарство просвете и науке Републике Србије, пројекат No III46002 и ТР 31011.

Lecture by invitation

CHARACTER OF PATHOMORPHOLOGICAL CHANGES OF THE MOST COMMON PNEUMONIA IN PIGS IN THE REPUBLIC OF SERBIA

Ivana Vučićević¹, Jasna Prodanov-Radulović²,
Vladimir Polaček², Sanja Aleksić-Kovačević^{1*}

1 Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Belgrade, Republic of Serbia

2 Scientific Veterinary Institute "Novi Sad", Novi Sad, Republic of Serbia

* Corresponding author: Ivana Vučićević, e-mail: ivucicevic@gmail.com

Abstract

Swine respiratory diseases have been significantly put under control in the Republic of Serbia during the past decade, due to the implementation of appropriate prophylactic measures and diagnosis. Despite the reduced incidence of pneumonia on swine farms, respiratory diseases are still one of the most important health problem in modern pig breeding. The most common causes of bacterial pneumonia among the examined material from pig farms in Vojvodina (Serbia) are *Actinobacillus pleuropneumoniae*, *Pasteurella multocida*, *Bordetella bronchiseptica* and *Haemophilus parasuis*. These pathogens are most commonly diagnosed in feral pigs. Bacterial pneumonias are usually secondary infection manifest as exudative pneumonias that can be purulent (*Pasteurella multocida*, *Mycoplasma hyopneumoniae*), or apostematous (*Bordatella bronchiseptica*, *Actinomyces pyogenesu*) or fibrino-purulent (*Haemophilus parasuis*) and fibrino-hemorrhagic bronchopneumonia (*Actynobacillus pleuropneumoniae*), mainly accompanied by fibrinous pleurisy. Purulent bronchopneumonias are characterized by the accumulation of purulent exudate in the airways and have a lobular distribution. Fibrinous bronchopneumonias are characterized by the accumulation of fibrin in the bronchoalveolar spaces, with changes affecting entire lobes. Bacteria that cause fibrinous bronchopneumonias damage blood vessels and cause changes that can be classified into stages of splenization, red hepatization, gray hepatization and resolution. Viral pneumonias are more often diagnosed in domestic swine, primarily caused by swine reproductive and respiratory virus, influenza virus, circovirus type 2, as well as Aujeszky's disease virus. Viral pneumonias in swine are acute interstitial pneumonias in which the exudative and proliferative phases can be distinguished. During the acute phase, "fetalization of the lungs" can occur, which is characterized by a reduced alveolar spaces and thickened alveolar walls.

The lungs affected by interstitial pneumonia are rubbery and a rib imprint can be seen on the surface. In addition to bacterial and viral, verminous pneumonias are

common in swine. Although the morphological characteristics of bacterial and viral pneumonias can be clearly distinguished, it is important to emphasize that the pathogenesis of swine respiratory diseases often involves several different agents and that the changes depend on the dominant etiological agent.

Keywords: swine, pathomorphological changes, respiratory infections, Serbia

Acknowledgments: This study was supported by the Ministry of Education and Science Republic of Serbia, Grants No III46002 and TR 31011.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

636.09(048.3)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп Годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина) (25 ; 2020)

Зборник кратких садржаја / 25. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина) научни скуп са међународним учешћем, Теслић, Бања Врућица, 2020. = Book of Abstracts / 25th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina) Scientific meeting with international participation, Teslić, Banja Vrućica, 2020. ; [организатори Ветеринарска комора Републике Српске и Друштво ветеринара Републике Српске ; организациони одбор Саша Башковић... [и др.] ; главни и одговорни уредник Драго Н. Недић. - Бања Лука : Ветеринарска комора Републике Српске, 2020 ([Звонник : Vadcom]). - 215 стр. ; 25 см

Текст ћир. и лат. - Упор. срп. текст и енгл. превод. - Тираж 400. - Насл. над текстом: 25. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина) = 25th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina).

ISBN 978-99955-770-7-0

COBISS.RS-ID 128766209